

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Inkoopstrategie regionale Jeugdhulp 2027

BESLISPUNTEN

1. De *Inkoopstrategie doorontwikkeling regionale jeugdhulp 2027* vast te stellen en daarmee met de in de inkoopstrategie geformuleerde kaders:
 - a. de jeugdhulp inrichten aan de hand van vijf segmenten:
 - i. Jeugdhulp met verblijf
 - ii. Hoog specialistische GGZ
 - iii. Dagbesteding/dagbehandeling
 - iv. Onderwijs - jeugdhulp
 - v. Veel voorkomende jeugdhulp
 - b. de genoemde inhoudelijke afbakening en doelstellingen per segment vast te stellen;
 - c. focus te leggen op strategisch partnerschap met de jeugdhulpaanbieders vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid en gedeelde visie;
 - d. ervaringsdeskundigheid prominent bij het vormgeven van jeugdhulp te betrekken;
 - e. flexibiliteit in de contracten te brengen om de gewenste ontwikkeling en innovatie gedurende de looptijd in de contracten te kunnen verwerken;
 - f. de rol van de lokale teams/toegang per gemeente te bestendigen (conform het Richtinggevend kader Stevige Lokale Teams);
 - g. hiermee het kader vast te stellen voor het afsluiten van de contracten voor de regionale jeugdhulp per 1 januari 2027, dat verdiepend wordt beschreven in de inkoopstrategie ontwikkeling regionale jeugdhulp 2027 (bijlage);
 - h. bij dit alles liefdevolle jeugdhulp als leidend uitgangspunt te nemen.
2. Kennis te nemen van het advies van de ASD-Adviesraden H9/ASDW en de bestuurlijke reactie hierop.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

- 1.1 *Deze nieuwe inkoopstrategie leidt tot nieuwe contractafspraken met jeugdhulpaanbieders per 1 januari 2027. De huidige contracten lopen af op 31 december 2026.*
- 1.2 *In deze inkoopstrategie wordt de jeugdhulp ingericht aan de hand van segmenten om daarmee gericht te kunnen sturen op inhoudelijke en financiële opgaven en deze vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid met aanbieders te realiseren.*
- 1.3 *Binnen de inkoopstrategie zijn en blijven de gemeentelijke lokale teams verantwoordelijk voor de toegang tot jeugdhulp.*

RAADSVORSTEL

2.1 Hiermee geven we een bestuurlijke reactie op het advies van de ASD-Adviesraden H9/ASDW.

Risico's:

- 1.1 De nieuwe bekostigingsvormen kunnen leiden tot onbedoelde en ongewenste prikkels bij aanbieders waardoor de financiële taakstelling onvoldoende kan worden gerealiseerd***
- 1.2. De afbakening in segmenten kan leiden tot nieuwe schotten tussen zorgvormen***
- 1.3 Wijzigingen in bekostiging en de invoer van segmenten, kan invloed hebben op de kwaliteit van de uitvoering (SKT).***

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

De regio Haaglanden wil dat ieder kind de (liefdevolle) hulp krijgt die het kind nodig heeft. Helaas krijgen niet alle kinderen op dit moment de hulp waaraan zij behoefte hebben. Inmiddels maakt één op de zeven jongeren in de regio Haaglanden gebruik van een vorm van jeugdhulp. Ook is de intensiteit van de jeugdhulp toegenomen: jeugdigen maken steeds langer en intensiever gebruik van de beschikbare hulp. De noodzaak om dit tijt te keren is groot, gegeven de alsmaar toenemende kosten en de behoefte om daar structurele en fundamentele verandering in aan te brengen. De oplossing voor de grote vraag naar jeugdhulp ligt voor een belangrijk deel in systemen buiten de jeugdzorg: in het gezin, op school, en in de samenleving. Om de jeugdhulp in de toekomst betaalbaar én beschikbaar te houden voor degenen die het echt nodig hebben, is inzet nodig om de verbinding met de andere domeinen te versterken en om de inrichting van de jeugdhulp in de regio te herzien. Eerder heeft u informatie hierover ontvangen in de raadsinformatiebrieven Aanpak kostenbeheersing Jeugdhulp regio Haaglanden (29 augustus 2024, kenmerk 24-0114454) en Voortgang aanpak kostenbeheersing Jeugdhulp regio Haaglanden (6 maart 2025, kenmerk 25-0017730).

De regionale inkoopstrategie (zie bijlage 1) dient als kader voor de invulling van het gezamenlijke inkoopproces. Deze nieuwe inkoopstrategie leidt tot nieuwe contractafspraken met jeugdhulpaanbieders per 1 januari 2027. De huidige contracten lopen af op 31 december 2026. Met de doorontwikkeling van het stelsel creëren we de voorwaarden om de jeugdhulp beter te organiseren.

DOELSTELLING

De doelstelling van dit voorstel is het vaststellen van de Inkoopstrategie regionale Jeugdhulp 2027.

ARGUMENTATIE

1.1 Deze nieuwe inkoopstrategie leidt tot nieuwe contractafspraken met jeugdhulpaanbieders per 1 januari 2027. De huidige contracten lopen af op 31 december 2026.

De contracten voor de regionale jeugdhulp lopen per eind 2026 af en om die reden hebben we in Haaglanden een nieuwe Inkoopstrategie. Dit dient als kader voor het afsluiten van de contracten voor de regionale jeugdhulp per 1 januari 2027. Hiermee creëren we de randvoorwaarden om jeugdhulp op een liefdevolle, verantwoorde en kosteneffectieve manier te organiseren.

Deze inkoopstrategie stimuleert een inhoudelijke verbetering door:

- de jeugdhulp in te richten aan de hand van segmenten;
- voor iedere segment een concrete inhoudelijke opgave te formuleren;
- de inkoopvorm en financieringsvorm te kiezen die het best past bij de opgave van het segment;
- hier stevig opdrachtgeverschap aan te koppelen en te sturen vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid tussen gemeenten en aanbieders;
- flexibiliteit in contracten te brengen om gewenste ontwikkeling en innovatie gedurende de looptijd in de contracten te kunnen verwerken;

RAADSVORSTEL

- ervaringsdeskundigheid bij het vormgeven van jeugdhulp te betrekken.

1.2 In deze inkoopstrategie wordt de jeugdhulp ingericht aan de hand van segmenten om daarmee gericht te kunnen sturen op inhoudelijke en financiële opgaven en deze vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid met aanbieders te realiseren.

Met een inkoopstrategie organiseren we het systeem. Dit vormt de randvoorwaarden voor het leveren van de juiste zorg. Daarbij beseffen we dat dit altijd met en voor de inwoners moet gebeuren. Met de doorontwikkeling van het stelsel creëren we de voorwaarden om de jeugdhulp beter te organiseren. Het daadwerkelijk goed werkend krijgen van dit nieuwe stelsel vraagt een lange adem. Daarom worden contracten afgesloten voor de duur van minimaal 6 jaar.

Inrichting per segment

Met het vaststellen van bovenstaande segmenten en inhoudelijke doelstellingen legt uw raad de kaders vast voor de doorontwikkeling van de regionale jeugdhulp. Het college zal binnen die kaders het komende jaar invulling geven aan de ontwikkeling, door voor ieder segment de volgende onderdelen concrete keuzes te maken.

- Contractvorm: contractduur en inkoopvorm. Bijvoorbeeld herziening van bestaande contracten of hernieuwde inkoop door inschrijving op nieuwe contracten.
- Bekostigingsvorm: differentiëren in financieringssystematiek aansluitend bij het segment. Bijvoorbeeld door inspanningsgerichte bekostiging of taakgerichte bekostiging. In de voorliggende inkoopstrategie worden daarvoor voorlopige richtingen genoemd. Dit vraagt nog uitwerking voordat definitieve keuzes per segment kunnen worden gemaakt.

Overkoepelend willen we dat jeugdhulp op een liefdevolle, verantwoorde en kosteneffectieve manier wordt georganiseerd. In onderstaande tabel staan de vijf inhoudelijke segmenten gedefinieerd. Tevens zijn daarbij in kernzinnen de doelstellingen per segment genoemd.

Segment 1: Jeugdhulp met verblijf (incl. crisisopvang)

Wanneer de thuissituatie geen veilige of passende woonomgeving voor een kind/ jongere vormt moet er een alternatieve passende woonvorm gevonden worden die zo lang als nodig als thuis fungeert. Crisisopvang, pleegzorg, logeren (kortdurend verblijf), gezinshuis, kamer training centrum, klinische of residentiële verblijfsvoorzieningen vallen binnen het segment jeugdhulp met verblijf. Geïntegreerde ambulante jeugdhulp (J&O, LVB en GGZ)¹ kan thuis ingezet worden om verblijf of terugval van verblijf te voorkomen.

1. **Voorkomen van verblijf**, verkorten van de duur en inzetten op terugkeer.
2. Alle jeugdigen met verblijf **opvangen in de regio Haaglanden**.
3. **Voorkomen van onnodige doorplaatsingen**.
4. **Bieden van perspectief**; gericht op terugkeer naar huis, toegroeien naar zelfstandigheid of op onvoorwaardelijk duurzaam wonen (Big5)² voor jongeren.
5. Grip krijgen op **de kosten**.
6. Goede **samenhang** tussen het **verblijfsaanbod** en de rest van het regionale jeugdhulpstelsel

¹ J&O= Jeugd en Opvoedhulp, LVB= Licht Verstandelijk Beperkt en GGZ= Geestelijke gezondheidszorg

² Om zelfstandig te worden hebben jongeren een stevige basis nodig op de vijf leefdomeinen, ook wel de Big 5 genoemd. Deze leefdomeinen zijn support, wonen, school en werk, inkomen en welzijn.

RAADSVORSTEL

Segment 2: Hoog specialistische jeugdhulp

Jeugdhulp bestaande uit hoog specialistische geestelijke gezondheidszorg aan jeugdigen. Dit is inclusief forensische ggz.

1. De jeugdhulp is **duurzaam beschikbaar**.
2. Het **voorkomen van wachttijden**.
3. Inzet op gezinsgericht en contextgericht werken zodat **onderliggende factoren** worden aangepakt.
4. Jeugdhulp is gericht op **herstel** binnen het eigen gezin/netwerk.
5. Goede **samenhang** tussen hoog specialistisch ggz (inclusief forensische ggz) en de jeugdhulp in andere segmenten.

Segment 3: Dagbesteding of dagbehandeling

Jonge jeugdigen met een ernstige verstandelijke beperking en/ of met een grote ontwikkelingsachterstand willen we zoveel mogelijk tot ontwikkeling laten komen. Dit gebeurt zoveel mogelijk in het onderwijs, en als dat (tijdelijk) niet kan in gespecialiseerde voorzieningen.

1. Voor de meest kwetsbare jeugdigen zonder onderwijsperspectief bieden we een **passend en sluitend aanbod** dagbesteding of dagbehandeling.
2. Voor jeugdigen die tijdelijk (dreigen) uitvallen op school, maar wel onderwijsperspectief hebben, **ontwikkelen we een alternatief collectief aanbod** in en rondom school.

Segment 4: Onderwijs – Jeugdhulp

Het betreft collectieve en context gerichte ondersteuning en jeugdhulp op scholen. Het gaat om een thuisnabije inclusieve leer- en ontwikkelomgeving voor jeugdigen.

- 1. Inclusieve onderwijsplek** voor alle leerlingen op school en waar mogelijk ook voor jeugdigen op een zorglocatie:
- Schoolgang leerlingen **op de eigen school** bevorderen of uitstroom naar school vanuit zorglocatie.
 - Onderwijsdoelen staan centraal; goed onderwijs doet welbevinden kinderen verbeteren.

Segment 5: Veel voorkomende jeugdhulp

Veel voorkomende specialistische zorg voor jeugdigen met enkelvoudige of kortdurende problematiek. Het gaat om ambulante en/of poliklinische hulp. Vaak ligt de focus op het verbeteren van- of ondersteunen bij problematische opvoedingssituaties.

1. Jeugdhulp is **tijdelijk**.
2. Jeugdhulp is **gericht op herstel** binnen het eigen netwerk/gezin: meedoen aan het gewone leven.
3. Het **gezin centraal**: gelijkwaardig gezinsgericht samenwerken.
4. Jeugdhulp is **collectief, tenzij**.
5. **Onderliggende factoren** in de leefwereld (thuis, school, vrije tijd) worden aangepakt (bestaanszekerheid).

RAADSVOORSTEL

1.3 Binnen de inkoopstrategie zijn en blijven de gemeentelijke lokale teams verantwoordelijk voor de toegang tot jeugdhulp

De lokale teams (en andere wettelijk verwijzers) zijn verantwoordelijk voor de toegang tot jeugdhulp maar geven ook zelf lichte hulpverlening en voeren regie en monitoring van resultaten. In maart 2024 is het Richtinggevend kader Stevige Lokale Teams verschenen. In deze handreiking is in beeld gebracht wat gemeenten moeten doen - onder andere vanuit de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming - om stevige lokale teams en een goede toegang te realiseren.

De nieuwe inrichting van het regionale jeugdhulpstelsel, conform deze kaders, vraagt om een stevige invulling van de gemeentelijke lokale teams. Sterker nog: de gemeentelijke lokale teams spelen een essentiële, voorwaardenscheppende rol voor het welslagen van de doorontwikkeling van het regionale jeugdhulpstelsel. Het gaat hierbij om stevige regievoering op de samenhang tussen de segmenten en de verbinding met de aanpalende domeinen. De inkoopstrategie die nu voorligt is hiermee in lijn opgesteld.

2.1 Hiermee geven we een bestuurlijke reactie op het advies van de ASD-Adviesraden H9/ASDW.

De Adviesraad Sociaal Domein Westland (ASDW) heeft in afstemming met de andere adviesraden in de regio Haaglanden (h9) een gezamenlijk advies geformuleerd op de Inkoopstrategie jeugdhulp 2027. Hierop hebben wij vanuit de regio een reactie geschreven die onderling is afgesteld.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Risico's:

1.1 De nieuwe bekostigingsvormen kunnen leiden tot ongewenste en onbedoelde prikkels bij aanbieders waardoor zowel de inhoudelijke sturing als financiële taakstelling onvoldoende kan worden gerealiseerd

Op dit moment wordt alle regionale jeugdhulp in Haaglanden inspanningsgericht bekostigd. Als per 1 januari 2027 meerdere bekostigingsvormen voor verschillende segmenten worden gebruikt – inspanningsgericht in combinatie met taakgericht – dan kan dat invloed hebben op enerzijds de inhoudelijke sturing (bijvoorbeeld dat het lastig voor het lokaal team is om dan regie te houden op een jeugdige als er gebruik wordt gemaakt van meerdere segmenten). Anderzijds kan het verschillend bekostigen van de segmenten invloed hebben op de financiën. Bij de toepassing van taakgerichte bekostiging is het komen tot een verdeelsleutel van de kosten die recht doet aan de verschillen in gebruik en omvang tussen de gemeenten, een belangrijk aandachtspunt.

1.2 De afbakening in segmenten kunnen leiden tot nieuwe schotten tussen zorgvormen

Op dit moment hebben we geen segmenten tussen verschillende zorgvormen. Als dat straks wel zo is, dan zou dat invloed kunnen hebben op de zogenaamde 'klantreis' van het kind/de jeugdige bij gebruik van twee of meer segmenten in het jeugdhulptraject. Bijvoorbeeld dat door de segmenten de verschillende typen jeugdhulp niet goed op elkaar aansluiten en er vertraging kan ontstaan in bieden van passende jeugdhulp.

RAADSVOORSTEL

1.3 Wijzigingen in bekostiging en de invoer van segmenten, kan invloed hebben op de kwaliteit van de uitvoering (SKT).

Het SKT doet het nu goed (staat ook goed bekend regionaal): in het Westland heeft 1 op de 10 jeugdigen jeugdhulp en we krijgen ook steeds beter grip (mede dankzij het normenkader) op de financiën jeugdhulp.

Mogelijk verandert de type bekostiging voor één of meer segmenten waardoor er afspraken moeten worden gemaakt over de toegang naar jeugdhulp in segmenten, de rol van het lokale team hierbinnen en de regie op de jeugdige vanuit het lokale team

We zullen opnieuw moeten kijken hoe we vanuit het lokaal team optimaal inhoudelijk regie kunnen hebben op de hulp die het kind/de jeugdige krijgt.

Bovenstaande en andere risico's worden in kaart gebracht, geanalyseerd en beheerst via een risicomanagementprogramma en zijn een belangrijk sturingsinstrument voor de regionale projectorganisatie. Op het moment dat colleges en gemeenteraden worden betrokken en geïnformeerd over volgende stappen, wordt het risicomanagement hierin meegenomen.

FINANCIËN

In de landelijke Hervormingsagenda Jeugd zijn afspraken gemaakt om de jeugdzorgkosten te verlagen. Op dit moment is het nog onduidelijk welk budget gemeenten gaan krijgen voor de uitvoering van de jeugdzorg. Dat het budget minder zal worden op termijn, is wel te verwachten. Om de kosten te besparen wordt er regionaal en lokaal gewerkt aan maatregelen om de kosten te verlagen. De inkoopstrategie Jeugdhulp 2027 is één van de bouwstenen om de kosten te verlagen. Door bijvoorbeeld taken collectief in te kopen in plaats van per gemeente kunnen er besparingen gerealiseerd worden. Hierbij wordt continu gekeken dat er een dekkend zorglandschap blijft en dat de kwaliteit van zorg overeind blijft.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Externe communicatie, zoals informatie richting aanbieders gaat via het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (regionale projectorganisatie) als het voorstel in alle gemeenteraden van de regio Haaglanden is besloten.

EXTERN OVERLEG

Het voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met de H9-gemeenten in de regio Jeugdhulp Haaglanden, waaronder het Programmabureau Jeugdhulp Haaglanden, Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden, programmateam jeugd (PtJ), directeurenoverleg (DO) en Bestuurlijk Overleg Jeugd (BOJ).

VERVOLGTRAJECT

Planning

De huidige regionale contracten met aanbieders lopen af op 31 december 2026. Om voor ieder segment de nieuwe contracten tijdig af te sluiten, doorlopen we verschillende stappen voor contracten die via een herziening kunnen worden afgesloten, of contracten die middels een nieuwe inkoopprocedure kunnen worden afgesloten. De planning daarvoor is op hoofdlijnen als volgt.

RAADSVOORSTEL

a) Genomen en te nemen stappen inkoopstrategie:

Tijd	Actie
Najaar 2024	Marktconsultaties aanbieders
BOJ 14 november 2024	Uitgangspunten segmenten vastgesteld
Januari – maart 2025	Informele werksessies gemeenteraden (2x)
Mei – juni 2025	College- en raadsvoorstellen vaststellen inkoopstrategie

b) Te nemen stappen inkoop nieuwe contracten (onder voorbehoud):

Tijd	Actie
Najaar 2025	Consultatie aanbieders
Januari 2026	Collegevoorstellen inkoopdocumenten
Februari -mei 2026	Aanbestedingsfase
Juni 2026	Gunning
Juli – december 2026	Vorbereiding start
1 januari 2027	Start opdracht, verander- en transformatiejaren

c) Te nemen stappen herziening overeenkomsten (onder voorbehoud):

Tijd	Actie
Najaar 2025	Consultatie aanbieders per segment
Januari 2026	Presentatie tekst herzieningen aan de zorgaanbieders
Februari 2026	Behandeling ingekomen reacties aanbieders
Maart - juni 2026	Publicatie overeenkomsten en (eventuele) toelatingsprocedure andere aanbieders
1 juli 2026	Nieuwe contracten gereed voor ingang op 1 januari 2027
1 januari 2027	Start opdracht, verander- en transformatiejaren

Mogelijk vraagt deze veranderopgave twee herzieningen. In dat geval zal een nieuwe planning worden opgesteld, waarbij de nieuwe contracten op 1 juli 2026 gereed zullen zijn voor ingang op 1 januari 2027.

Na vaststelling van de inkoopstrategie zullen de gemeenteraden regelmatig worden geïnformeerd over en betrokken bij de belangrijkste vervolgstappen.

RAADSVORSTEL

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris,

de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

